

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

L. Annæi Senecæ Philosophi Opera, Qvæ Exstant Omnia

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Antverpiæ, 1605

Cap. VI. Opes eius, villæ, agri, fænus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53700)

*O quàm iuuabat (quo nihil maius parens
Natura genuit, operis immensi artifex)
Calum intueri, Solis & currus sacros!*

Hæc meliora, veriora etiam, quàm quæ in Consolatione ad Polybium abie-
ctè nimis & demissè scribuntur: & an à nostro Senecâ? Dubitare non semel
subiit, & pænè abdicare. Quomodocumque, homo fuit: & illud certè scri-
ptum non nisi inimici protraxerunt, & publicarunt: fortasse & macularunt.
Sed notes in Senecæ suprà verbis, *Leuioribus etiam ibi studiis se oblectasse*:
quæ Poëtica censeo: & exstat in iis *Medæa*: quam in exsilio scriptam, quo
tempore Claudius Britanniam subegit, mihi pænè certum: atque ad eò ar-
gumentum illud elegit de Iafone, vt aliquid inspergeret scilicet de Oceano
subactò. Sanè versus illi in Choro quò, nisi ad Claudium, spectant?

*Parcite ô diui, veniam precamur,
Viuat vt tutus, mare qui subegit. Iterumque:
Jam satis diui mare vindicastis,
Parcite diuo.*

Quod item ad Claudium, et si viuum: & Deos Deo vult parcere, poeticâ
adulatione.

CAP. VI.

Opes eius, Villa, agri, fanus.

SED ab exsilio reuersus statim in splendore iterum fuit, opum iam tunc,
& ante Aulam, largus. Nam pater eas reliquerat, nec omnes suæ indu-
striae aut fortunæ debet. Ipse ad matrem: *Tu filia familias locupletibus filiis
vltro contulisti*. Liberalitatem eius laudat, eò magis quòd in *locupletes*, vt
ait, nec sanè egentes. Hæc ante Aulam: at in ipsâ ingentes opes quæsiuit, si-
ue potius venientes vltro admisit. Plerasque enim ex Principis munificentia
habuit: atque ipse ita ad Neronem, in Tacito nostro. *Tu, inquit, gratiam
immensam, innumeram pecuniam dedisti: adeò vt plerumque intra me ipse
voluam, Vbi est animus ille modicis contentus? Tales hortos instruit, &
per hæc suburbana incedit, & tantis agrorum spatiis, & tam lato fanore
exuberat?* Nota Hortos, Villas, Agros, Fænus, omnia laxè & vbertim. Vis
iterum Taciti verba, sed ab alieno ore & sensu? *Calumniatores, inquit, va-
riis criminationibus Senecam adoriuntur, tamquam ingentes, & priuatum
supra modum euectas opes, adhuc augeret: quodq; studia ciuium in se verte-
ret: hortorum quoque amœnitate, & villarum magnificentia quasi Princi-
pem supergrederetur.* Et Suillius, apud eundem, modum etiam opum ex-
pressit: *Quâ sapientia, quibus Philosophorum præceptis, intra quadriennium
regiæ amicitia, ter millies HSS. parauisset? Roma testamenta & orbos, velut
indagine eius capi: Italiam & prouincias, immenso fanore hauriri.* Is mo-
dus nobis esset, *septuagies quinquies centena millia Philippicorum.* Opes
pænè regiæ, fateor: sed de malis artibus & captaturâ, quod adiungit, ad sper-
namur. Habuit antè censum magnum, vt dixi: & in copiosâ illâ Aulâ, &
amplâ

amplâ re Romanâ, quid mirum si auxit? Sed ait etiam, *Italiam & provin-*
cias fenore eius hauriri. Significat, fœnebrem variis locis pecuniam habuisse:
 & suspicor etiam in Ægypto. Id ex epistolâ, quâ scribit nauis Alexandrinâs ^{Epist.}
 subito aduenisse, omnes concurrisse in portum aut litus: *at ego, inquit, in* ^{LXXVII.}
hoc omnium discursu, magnam ex pigritiâ meâ sensi voluptatem, quòd epi-
stolas meorum accepturus, non properavi scire, quis illic esset rerum mearum
status, quid afferrent. *Olim iam nec perit mihi quidquam, nec acquiritur.*
 Habuit ibi suos (nempe actores, aut procuratores) & res eius agebatur: ergo
 in pecuniâ aliquâ grandi, aut & agris. Nam trans mare possedisse, vt illa
 ætas & copia erat, nihil nouum. Enimuerò Dio inter caussas etiam Britan-
 nici belli recenset, quòd *Seneca cum quadringentis* HSS. (sunt decies centena
 millia Philippicorum) *magno fenore Britannis credidisset, vniuersam illam*
pecuniam vno tempore repetebat. An verè hoc, nescio: vbiq; enim infen-
 sus, & ex professo hostis, est nostro: tamen à vero non abit, etiam illic pecu-
 niam habuisse. Quid iam Hortos, & Villas? plures habuit, & cum vario
 instructo. Iuuenalis attigit: — *Seneca prædiuitis hortos.* Sed & ipse vil-
 las suas commemorat: *Nomentanam, Albanam, itémque Baianam:* &
 habuit sanè plures. Sed & Domum in vrbe, quæ nomen apud posteros te-
 nuit: locatq; *Seneca domum, in regione* X. P. Victor. Iam & supellex inui-
 diam habuit, obiicitq; Dio *πεντακοσίας τετραδας κεδρίων ἔβλα, ἐλεφάντινας,*
ἰσὶς ἡ δούρας: quingentas mensas è cedro, cum eburneis pedibus, similes omnes
est æquales. Magnum hoc fuit, si verum (nam ita semper in Dionis obiectioni-
 bus cauendum est:) magnum, tot illas mensas habuisse, quarum vna aliqua
 taxari vel latifundij æstimatione solet. Sed non tam lectas aut raras fuisse has
 oportet: quid si nec fuisse? Non, quin moris, lautis & luxoriosis habere. ita
 enim & Martialis de quodam:

Et Mauri Libycis centum stant dentibus orbes,

Et crepat in nostris aurea lamna toris.

Lib. ix.
epigr.
xxiii.

Nam in magnis conuiujs, singulis suas mensas anteponebant (alibi adnotan-
 dum) & hoc sine sic plures habebant. Non, inquam, eò nego aut dubito.
 sed quia ipse Seneca tangit & castigat hanc insaniam sapiùs; etiam in Aulâ
 & senex, libris de Beneficijs, quos tunc scripsit. Quid, quòd in illo De Tran-
 quillitate (sub initium) palàm negat *placere sibi mensas varietate macula-*
rum conspicuas, nec solere vti? Mira hæc impudentia, in re conspicuâ & eius
 æui oculis obiectâ, palàm sic dissimulare, aut mentiri. Non arbitror; & ma-
 gis Dionem, aut cui Dio partes has adsignat. Nam ex oratione aliquâ ad-
 uersariâ hæc videri, *alibi adnotauit: atque obiter ibi diuitiarum crimen di-
 lui, legendum si quis volet. Sed magis ipsum Senecam legat, qui sub hoc tem-
 pus *De vitâ beatâ* librum edidit: in quo scopum habet aduersus criminan-
 tes se tueri. O elegantem, ô sapientem libellum! & calumniam hoc ipso ca-
 ram, quòd fuerit huic eliciendo.

*l. Manu-
duâ. Diff.
xviii.